

izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

BRALNO DRUŠTVO
pri
Sv. Anži v Sloz. 88
Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do ure poludne.

Štev. 13.

V Mariboru, dne 28. marca 1901.

Tečaj XXXV.

Vabilo na naročbo.

Kdor hoče imeti v dobrem, katoliškem in narodnem duhu pisan list, kdor hoče imeti list, da se točno poučuje o spodnještajerskih razmerah, kdor hoče imeti najcenejši in najbolj razširjen slovenski politični tednik, naj si naroči list, ki se imenuje

SLOVENSKI GOSPODAR.

Izhaja vsaki četrtek, stane za celo leto 4 K = 2 gld., za pol leta 2 K = 1 gld., za četrť leta 1 K = 50 kr. Naročnina se pošlje na naslov:

Upravništvu „Slov. Gospodarja“
Maribor.

Več izobrazbe!

Da se ohrani kmečki stan, na to moramo obračati svojo posebno pozornost. Vsaki drugi stan, ako bi tudi izumrl, se zopet lahko sestavi iz kmečkega stanu. Kmečki stan pa ne dobiva svojih sostanovnikov iz drugih stanov. Ako je enkrat izginil, je izginil za vselej.

Listek.

Pismo mladeničem.

II.

Mi gremo naprej, mi gremo naprej —
kremeniti značaji.

Zdravo, mladeniči! Veste kaj novega? Urednikovič ni nič hud, da sem ga izdal. Zakaj ne? Radi tistega svojega članka »Mladeničem« je dobil od raznih strani pozdrave in čestitke mladeničev. Prej je seveda prišlo samo na uredništvo, zdaj pa kar naravnost urednikoviču. To, pravi urednikovič, je veselo znamenje, da se zanimajo slovenski mladeniči za resen napredek. Zato rad sprejema »pisma mladeničem«.

Meni pa je ta pojav slovenskih mladeničev dokaz, da jim je mar prave izobrazbe, prave organizacije. Vsaka stvar pa mora imeti trdno stališče, trdno podlago. Le na trdni podlagi se da sezidati trdno, mogočno poslopje.

Če se torej hočete, vrli slovenski mladeniči, stanovski izobraževati, se pripravljati za stanovsko organizacijo, mora pred vsem vsak vzgojiti v sebi kremenit značaj. To je skala, na kateri se da sezidati neomahljiva stavba.

Ohranitev kmečkega stanu pa je zagotovljena, ako stoji v nravnem in gmočnem oziru na trdni podlagi. Za trdno nravno podlago skrbi sveta katoliška cerkev s svojimi nauki. Za dobro gmočno položenje pa si mora kmečki stan sam skrbeti, a vsaka država ga mora v tem podpirati. Dandanes je za kmeta bodočnost zaradi tega tako malo vabljiva, ker ga država noče podpirati, a sam si ne zna pomagati.

Slabo računni, kdor se zanaša le na pomoč drugih. Zato tudi kmet ne sme računati na državno pomoč. Samopomoč je prva in kadar bo se z lastno močjo okrepil in postavil na svoje noge, le takrat se bo mu tudi država pritekla na pomoč.

Kmet bi si rad sam pomagal, toda ne zna, kako bi naj to začel. V tem oziru mu morajo priteči na pomoč njegovi prijatelji ter ga poučiti. Kmetu se mora pokazati položaj sedajnega družabnega reda in označiti se mu morajo natanko povedati, katera ga vodi zopet nazaj v varno luko.

Mi imamo na Spodnjem Štajerskem mnogo kmetijskih bralnih društev. Njih prva naloga bi morala biti, da se kmečki udje poučujejo v narodno-gospodarskih rečeh. In ne samo praktične, takoj rabljive nauke bi naj dobivali udje v teh društvih, ampak tudi načela zdravega narodnega gospodarstva bi se jim morala podajati. Vse to se ne stori, ali pa se stori le v majhni meri. Kakor slišimo, pripravljajo se koraki, da bodo prihodnjo zimo delovala bralna društva za izobrazbo kmečkega ljudstva

Kaj je torej značaj? Beseda sama že kaže, kaj pomeni. Značaj je skupnost znakov, ki kažejo v svoji celoti, kak je človek. V značaju se nekako združijo vse lastnosti človekove v celoto, ter dajo človeku gotov glavni izraz. Katera lastnost je bolj razvita, tista daje značaju tudi glavno barvo. In tako se utrdi v človeku neko stalno mišljenje, stalno vedenje, ki tvori podlago vsemu mišljenju in delovanju v življenju: to je značaj.

Da to bolj spoznamo, opazujmo značaje v vsakdanjem življenju! Kdor pozna značaj katerega človeka, vé z gotovostjo, kako se bo obnašal ta človek v raznih slučajih. Ta je hitro v ognju, če se mu nasprotuje; drugi prenaša možato tudi največjo nesrečo. Ta začne z vnemo vsako reč, pa jo tudi hitro popusti; oni premisli dobro, predno se loti kake stvari, potem pa vstraja pri delu do konca. Ta veliko govori, vse obljubi, pa malo stori; drugi je mož-beseda, kar reče, to je pribito.

Tako nastopa človek v življenju na gotov, določen, dosleden način. Mogoče je, da se pokaže včasih drugačnega, v drugi luči; toda navadno se da sklepati z veliko verjetnostjo iz značaja, kako bo ravnal kateri človek v tem ali onem slučaju. Tudi v navadnem življenju pravimo: kolikor poznam tega človeka — saj ga dobro poznam od pet

v narodno-gospodarskih rečeh po določenem načrtu.

Na Spodnjem Štajerskem imamo že tudi mnogo gospodarskih zadrug. Ljudje so navdušeni zanje, a s samim navdušenjem se delovanje zadruge ne spravi v tir. Treba je tudi znati, v čem obstoji zadržno delovanje. Za uspešno zadržno delovanje treba je pregleda čez celo družabno razmerje sedanjega časa, treba je poznati delokrog proizvajalca in delokrog uživalca, treba je dobre porcije trgovinske izobrazbe, sploh za uspešno družabno življenje je treba mnogo znanja. A kaj se stori, da si kmet pridobi tako znanje? Nič . . .

V prvi vrsti bi bila seveda dolžnost, da skrbi za tako izobrazbo dežela, oziroma država. Toda dežela in država ne poznata svojih dolžnostij, posebno še proti Slovincem ne. Za trgovce, za obrtnike imajo vse polno šol, kmet, posebno slovenski kmet, pa je pastorka. Toda obupati ne smemo. Zahtevamo na vseh zborovanjih, predvsem na vseh združnih zborovanjih, naj dežela in država skrbita za strokovno izobrazbo slovenskega kmeta. Dokler pa nam dežela in država ne pomagata, morali bodo po svoji moči pomagati kmetu do take izobrazbe njegovi prijatelji iz takozvanih inteligentnih stanov. Dajte kmetu več strokovne izobrazbe in rešil bo svoj stan pretečega propada!

do glave — tega ne bo storil nikdar, ta ni zanesljiv, ta je kimavec itd.

To stalno, enako vedenje v enakih slučajih, to doslednost v mišljenju in delovanju imenujemo značaj. Značaj torej izvira iz notranjosti človekove. Značaj ni kaj slučajnega. Značaj ima svoje korenine v razumu, srcu in volji. Dober značaj ima tisti, ki dela po razumu, čigar volja se vedno strinja z zakoni zdrave pameti. Slab značaj pa je značaj človeka, ki deluje le po slepih nagibih, ki je, kakor pravimo, vetrnjak, plašč po vetru itd. O takem človeku navadno pravimo, da je neznačajen, dasi seveda ima svoj značaj, pa slab značaj, ki ni vreden dostojanstva človekovega.

Iz tega poznamo, kako velikega pomena je značaj na človeku. Kakoršen je značaj, takšen je človek. Iz značaja sodimo, ali smemo zaupati kaj človeku, ali se smemo zanesti nanj. Vsak človek je toliko vreden, kolikor njegov značaj. Od značaja je odvisna sreča človekova, je odvisna bodočnost njegova.

Mladenič, mlado, krepko, plemenito srce! Kak je tvoj značaj? Ali se odseva od tvojega nadepolnega pota kremenita značajnost? — Mladost, kako hitis izpred naših oči! Pa ravno ta mladeniška mladost je najvažnejši trenutek v življenju. Na katero pot krene